

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C184 – BUI10**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden en Internationale Samenwerking

van 31 maart 2010

VOORLOPIGE VERSIE

Niet citeren zonder de bron te vermelden

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken van het internationale gastenprogramma voor Vlaanderen 12

■

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken van het internationale gastenprogramma voor Vlaanderen

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

V L A A M S P A R L E M E N T

De heer Sven Gatz: Voorzitter, minister-president, ik veroorloof me de stand van zaken te vragen van de uitvoering van een resolutie die we op 30 april 2009 hebben goedgekeurd. Volgens het parlementaire gewoonterecht is, voor zover ik weet, een resolutie maar een aanbeveling van een parlement gericht aan de zittende regering. Die geldt dus tot op het einde van een legislatuur. Anderzijds hebben we bepaalde resoluties in dit parlement goedgekeurd die vele legislaturen overleven, dus veroorloof ik me om over een politiek principe waar een vrij grote meerderheid voor te vinden was tijdens vorige legislatuur, te vragen of deze regering daar een begin van uitvoering aan wil geven.

Ik heb trouwens tot mijn ontsteltenis vastgesteld dat van de zes indieners er nu nog maar twee politiek in leven zijn. Gelukkig is een zwaargewicht als de heer Caluwé er nog steeds bij. Ik hoop dus nog steeds op zijn steun te mogen rekenen voor de uitvoering van deze resolutie. Waarover gaat het? Of we dat nu graag hebben of niet, maar de Vlaamse Gemeenschap heeft nogal eens een imago probleem op de internationale scène. Dat is veelal onterecht, dat weten we maar al te goed. Het probleem is dat men niet alleen gelijk moet hebben, men moet ook gelijk krijgen. We weten wat de bal aan het rollen heeft gebracht de voorbije jaren. Zo waren er een aantal standpunten van het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa en ook van instellingen binnen de Verenigde Naties (VN) die een bepaald moreel en publiek gezag hebben.

De regering kan daar op twee manieren op reageren. Ze heeft in elk geval de problematiek erkend, dat is gebleken uit een aantal debatten in het parlement. Ik heb echter het gevoel dat de regering haar eitjes alleen legt in de mand van een imago ambtenaar. Ik ga vandaag niet het proces maken van de imago ambtenaar, zeker niet van de persoon die deze functie uitoefent. Ik heb ook het gevoel, afgaande op informatie die ik daarover van collega De Vroe heb gekregen, dat we niet meteen alle heil mogen verwachten van één persoon die binnen de Vlaamse administratie het imago van Vlaanderen mee moet verbeteren.

Misschien zegt u straks dat die persoon wel vooruitgang boekt, dan hoor ik dat graag. Ik denk dat we niet anders kunnen dan een middellangetermijnkoers varen. Een imago verander je niet zomaar van de ene op de andere dag. Voorbeelden uit het buitenland van hoe men zich succesvol op de kaart kan zetten, tonen aan dat dat vooral processen zijn waarbij men mensen uitnodigt en ze hier laat genieten van uitwisselingsprojecten, masterclasses, ervaringstrajecten en dergelijke meer. Dan kan van overheidswege georganiseerd en gestuurd zijn, maar er is zeker ook voor lokale besturen, organisaties en individuele burgers een plaats.

Opdat we elkaar goed zouden verstaan en voor de volledigheid geef ik u dit nog mee. De Verenigde Staten hebben al in 1961 de toon gezet met de Mutual Educational and Cultural Exchange Act, waarbij ze een vrij elitair programma hebben uitgewerkt om huidige en toekomstige decision makers naar hen te halen en op die manier te laten kennismaken met verschillende facetten van de Amerikaanse samenleving.

Ik heb zelf ook al het genoeg gehad om een programma mee te maken van de overheid van Québec. Dat werkt inderdaad. Men wordt tien dagen ondergedompeld in de sfeer van het land. Men behoudt zijn kritische opstelling maar tegelijkertijd ziet men hoe het daar werkelijk aan toe gaat en waarom men bepaald dingen doet. Zelfs als men het achteraf oneens blijkt te zijn met bepaalde zaken, dan kent men toch de context waarin men ze doet. Dat maakt dat de opstelling vaak veel empathischer is en in de meeste gevallen zelfs veel milder.

Het programma wordt gefinancierd door het Department of State, Buitenlandse Zaken dus, en haalt ongeveer 4500 buitenlanders per jaar naar de Verenigde Staten. Europa heeft het European Union Visitors Program en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft op zeer bescheiden schaal de Master Classes van het Brussels-Europe Liaison Office.

We zouden de extrapolatie kunnen maken van wat er in de Verenigde Staten gebeurt. Ik zeg niet dat we dat even lineair moeten doen maar men moet ergens beginnen om te weten wat dat zou betekenen qua middelen en mensen. Dan zouden we bijvoorbeeld 2 miljoen euro per

jaar kunnen gebruiken. Ik weet wat de publieke financiën van Vlaanderen zijn, maar ik denk niet dat hier een probleem van scheeftrekking van de financiën zou liggen. Met dat bedrag zou je een honderdtal buitenlanders per jaar naar hier kunnen halen en hen in contact brengen met overheden, universiteiten, onderzoeksinstituten, bedrijven, vakorganisaties, individuele burgers, ngo's, lokale overheden enzovoort.

Ik denk dat dat op middellange termijn een sleutel tot succes is. Je kunt maar oogsten ten vroegste op een termijn van 10 jaar. Dat is een reden te meer om er nu mee te beginnen.

Minister-president, ik had graag geweten of de resolutie überhaupt in uitvoering is of zal worden gesteld, en zo ja, wat de stand van zaken precies is.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer Gatz om hem wat ondersteuning te geven. Er zijn ondertussen meerdere parlementsleden bijkomend geïnteresseerd in dat verwelkomingsprogramma. Toevallig hebben de heer Delva en ikzelf net antwoorden ontvangen op schriftelijke vragen over de stand van zaken van dit programma. Ik laat het antwoord natuurlijk aan de minister-president. Ik was blij te lezen dat het concreet wordt op korte termijn voor een aantal specifieke doelgroepen van sleutelfiguren uit een aantal Europese landen. Ik neem deze gelegenheid te baat om bijkomend te vragen om, als het programma positief wordt geëvalueerd, het uit te breiden. Het is beginnend en nog beperkt.

Ik heb een bijkomende suggestie die aansluit bij een discussie die we een paar weken geleden in de commissie hebben gevoerd over het imago en over de rol van buitenlandse kranten in de buitenlandse berichtgeving. Mijn suggestie is te overwegen om bij de doelgroepen die specifiek worden aangetrokken voor een dergelijk verwelkomingsprogramma, specifiek ook journalisten te betrekken of mensen die een rol spelen bij de communicatie in het buitenland. Zo kunnen ze de hopelijk positieve ervaringen van hier meenemen in hun journalistiek werk.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, zoals mevrouw Poleyn terecht aanhaalt, hebben we in deze commissie al verschillende keren van gedachten gewisseld over het imago van Vlaanderen. Ik gebruik liever de term reputatie en reputatieambtenaar. Wij hebben een reputatie en moeten die verdedigen en wereldwijd bekendmaken. Dat is niet met één ambtenaar op te lossen, mijnheer Gatz, maar verschillende elementen kunnen en moeten daartoe bijdragen. Dit is ook een werk van lange adem en van constant en duurzaam beleid. Dat willen we verder vorm geven met verschillende aspecten. We hebben het al gehad over die journalisten. We hebben Flanders Today. We hebben een aantal initiatieven genomen om bijvoorbeeld de belangrijkste beslissingen te vertalen naar het Frans, het Engels enzovoort en te bezorgen aan een aantal correspondenten.

Er zijn dus heel wat initiatieven genomen. Het is belangrijk om nu te kijken of die initiatieven een toegevoegde waarde en een resultaat hebben aangetoond, of we ze moeten corrigeren en bijkomende zaken op poten zetten. De reputatieambtenaar kan en moet een belangrijke rol spelen om te evalueren en initiatieven of nieuwe ideeën aan te reiken en ze operationeel te maken als ze worden weerhouden door mezelf of door de Vlaamse Regering.

Mijnheer Gatz, het is vooruitziend van Québec om u, een high potential, te hebben uitgenodigd. Ik kan u bijtreden want ik ben zelf het onderwerp geweest van een uitnodiging zowel van de Verenigde Staten als van Japan, voor ik minister werd. Het geeft niet alleen een goed inzicht in wat in dat land leeft maar het is ook een goede manier om kennis te maken met een land en wat dat land allemaal in zich draagt. Ik ben daarover zeer positief.

Ik zal u vandaag aangenaam verrassen. Ik weet niet of dat heel de dag door zo zal zijn. U weet dat in de beleidsnota melding is gemaakt van het Flanders Inspires International Visitors Program, dat naar voren wordt geschoven als een van de pijlers om de reputatie en

publieksdiplomatie verder vorm te geven. Ondertussen is daar natuurlijk hard aan gewerkt. Het Vlaamse bezoekersprogramma is een internationaal bezoekersprogramma, naar analogie met gelijkaardige initiatieven in het buitenland, en is in het najaar van 2009 van start gegaan. In het najaar van 2009 heb ik aan de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering gevraagd om, binnen hun ambtsgebied en op basis van vooropgestelde criteria, de potentiële kandidaten voor dit bezoekersprogramma te identificeren. Het moest gaan om beloftevolle buitenlandse ‘opinion makers’ of ‘decision makers’ van hoog niveau, die door hun opvallende competenties aan het doorgroeien zijn in de maatschappij of het land in kwestie. De beleidsprioriteiten van Vlaanderen in Actie, Pact 20202 en het regeerakkoord waren daarbij ook een primair toetsingskader. Er werden kandidaten uit Nederland, Polen, Spanje, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Zuid-Afrika ter goedkeuring aan mij voorgelegd. Vervolgens werden de profielen gescreend en samengebracht in een aantal themagroepen. Op basis daarvan hebben de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering contact opgenomen met de gasten en hen in naam van de Vlaamse Regering uitgenodigd voor een exclusief bezoek aan Vlaanderen. Alle groepen zullen in het najaar, in september en oktober, worden ontvangen.

Tot op heden zijn negen bezoekers daadwerkelijk ingeschreven voor de pilootfase 2010 en wordt er nog op een antwoord van vier anderen gewacht. Eén persoon is ondertussen van functie veranderd. Zo gaat dat ook in het leven. De overige twee waren dit jaar niet beschikbaar, maar hebben wel interesse getoond om volgend jaar deel te nemen aan een dergelijk programma. Van de negen ingeschreven kandidaten komt er één uit Nederland, twee uit Polen, drie uit Spanje, een uit Zuid-Afrika en twee uit het Verenigd Koninkrijk. De effectief ingeschreven deelnemers werden op basis van hun gedetailleerde profielen in de volgende vier themagroepen geclusterd: sociaal beleid en ondernemerschap, van 13 tot 19 september; economie, onderwijs en de sociale sector, van 20 tot 26 september; cultuur, van 11 tot 17 oktober; economie en buitenlands beleid, van 25 tot 31 oktober. Over de concrete inhoud van de programma's kan ik nog niet echt gedetailleerd tekst en uitleg geven. Momenteel worden de ontwerpprogramma's immers opgemaakt, in overleg met de betrokken departementen en agentschappen. Afhankelijk van het thema van het programma en de wensen van de betrokken gasten zullen ook middenveldorganisaties en bedrijven worden gecontacteerd. Nadat de diverse programma's zijn gevalideerd, zal worden begonnen met de organisatie van die vier programma's. Wel kan ik u medelen dat elk themaprogramma zal worden opgebouwd volgens gelijkaardige krijtlijnen.

Mijnheer Gatz, onze ervaringen met dergelijke bezoekersprogramma's zijn positief. We schoeien dat eigenlijk op dezelfde leest. We hebben dat nu geconcretiseerd. We maken een heel goed programma, aan de hand van de interesses van de betrokkenen. Dit is heel interessant en positief, maar het moet natuurlijk wel goed zijn, anders is het effect dubbel negatief als die persoon huiswaarts keert. Er wordt dus de nodige zorg aan besteed. Als we dat eerste pilootproject hebben afgerond, moeten we dat eens evalueren. Ik ben er echter gerust op, gezien de ernst waarmee dat wordt voorbereid en mijn persoonlijke ervaring met die programma's. Dit zal een positieve bijdrage zijn aan de reputatie van Vlaanderen. Het klopt dat we, door een aantal mensen uit te nodigen, niet nu plots onze reputatie zullen versterken, maar het is een van de acties die daartoe concreet zullen bijdragen.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Uw positieve antwoord bevredigt me natuurlijk in hoge mate, net als het feit dat alles in uitvoering is. We bevinden ons nu in de pilootfase. Alles zal voort worden geëvalueerd. Misschien kunnen we het moeilijk hebben over rendement, maar er zal worden gekeken naar de tevredenheid van de genodigden en dergelijke meer.

Er is sprake van een aantal bezoekers en een aantal thematische clusters. Voor mij is het zeker geen wet van Meden en Perzen dat die mensen het best in groep of het best individueel worden ontvangen. Dat moet pragmatisch worden bekeken. Misschien is de gastheer daar na

een tijdje vrij bedreven in, maar in een verdere fase ontstaat een versterkend effect als de gast het gevoel heeft dat het programma werkelijk op zijn maat is gesneden. Dat is de ervaring die ik heb gehad. Er wordt gepeild naar de interesses en vervolgens wordt een programma opgesteld. Wellicht is er sprake van een ruimer programma, dat dan op maat wordt gesneden van een bepaald persoon. We zouden in die richting moeten kunnen evolueren, maar goed, alles op zijn tijd. Is dat de bedoeling?

Er is nu sprake van een 10-tal mensen die in het najaar aan het programma zullen beginnen. Kunt u al zeggen hoeveel bezoekers u graag over enkele jaren in Vlaanderen zou hebben, of is het nog te vroeg?

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Ik wil ook graag onderschrijven hoe uitstekend het is dat een resolutie snel en op een goede manier wordt uitgevoerd. We zijn hier bezig met persoonlijke ontboezemingen. Ook ik heb de gelegenheid gehad om dat programma in de Verenigde Staten te volgen. Dat programma is inderdaad zeer individueel en op maat gesneden. Zeer toevallig was ik in het Pentagon op de dag dat Irak Koeweit is binnengevallen.

De voorzitter: Er was geen verband?

De heer Ludwig Caluwé: Het was louter toeval. Natuurlijk werd me meteen het standpunt van België gevraagd.

Verder illustreert dit dat het goed zou zijn onze schriftelijke vragen en onze vragen om uitleg te integreren. Het antwoord was eigenlijk al gegeven op een schriftelijke vraag. Het zou goed zijn dat, als iemand een vraag om uitleg stelt, hij dat antwoord al zou hebben en kan bekijken of er al dan niet bijkomende vragen zijn. Ik weet dat ons hervormingsproces bezig is. We dringen er al 5 jaar op aan dat dit zou worden samengevoegd. Ik hoop dat dit binnenkort zal lukken.

De heer Karim Van Overmeire: Dat is een terechte opmerking.

Minister-president, ik heb een bijkomend vraagje. Het is vrijwel onbegonnen werk om het effect van zoiets te meten, maar is er toch een zekere opvolging? Als die mensen opnieuw vertrokken zijn, wordt er later contact mee opgenomen? Wordt er gepeild? Wordt er een zekere band behouden, of niet?

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Gatz, bijvoorbeeld in de Verenigde Staten is er sprake van collectieve en individuele programma's. Doordat het aantal deelnemers aan ons programma vrij beperkt is, komt het eigenlijk bijna neer op een individueel programma. Ik sluit niet uit dat we in de toekomst de beide zullen hebben. Een groepsprogramma, waarbij mensen uit diverse werelddelen worden samengebracht, heeft immers mogelijk een bijkomend positief effect voor de betrokkenen. Ze maken dan immers niet alleen kennis met Vlaanderen, maar ook met mensen uit andere landen. Naderhand kan dat alleen maar als positief worden beschouwd, maar nogmaals, het moet goed worden georganiseerd. Dat sluit ik dus niet uit. Ik ben wat voorzichtig. Er is nu een pilootproject. Nadien kunnen we duidelijke doelstellingen formuleren over aantallen en dergelijke, maar nu moeten we er in eerste instantie voor zorgen dat dit heel goed wordt voorbereid. We moeten er alles aan doen om hier een succesvol programma van te maken. Vervolgens kan dat voort worden ontwikkeld, met duidelijke doelstellingen over het aantal personen per jaar dat een dergelijk programma kan doorlopen.

Mijnheer Van Overmeire, ik ga ervan uit dat we met die mensen, als ze dat programma hebben doorlopen, ook voorzien in een debriefing of een evaluatie. Ik herinner me dat er in de programma's die al een tijdje lopen, nadien contact werd opgenomen door de ambassade in het land van de betrokkene, om te vragen of alles goed was verlopen. Onze mensen zouden dat kunnen doen. Dit wordt dus opgevolgd, zonder te overdrijven. Nadien wordt dit nagetrokken bij de betrokkene, wanneer hij terug is in zijn land of regio.

We zullen dit voort opvolgen. Ik dacht dat het een van de vragen was om die mensen ook in contact te brengen met dit parlement en deze commissie. Misschien is dat raadzaam. Mijnheer Caluwé, ik ga ervan uit dat u ook bent begonnen in Washington. Het Pentagon heb ik niet gedaan. Er was ook geen inval toen ik daar was. Het lijkt me goed om de betrokkenen in eerste instantie te confronteren met de instellingen van Vlaanderen. Een bezoek aan dit parlement kan een van de mogelijkheden zijn, maar goed, dat is het concretiseren van het programma. Mochten de betrokkenen daarin geïnteresseerd zijn, dan kan deze commissie een belangrijk element zijn. Dat kunnen we later voort invullen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Voorlopige Versie